

Από το Ελληνικό κοινοβούλιο ψηφίστηκε ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος 4887/2022.

Ο Αναπτυξιακός Νόμος ορίζει τις προϋποθέσεις υπαγωγής καθώς και το πλαίσιο σύστασης καθεστώτων για τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων. Το πλαίσιο αυτό, μαζί με το Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, προβλέπει ποσοστά ενίσχυσης για τις επιχειρήσεις που φτάνουν **έως και το 75%**.

Ποσοστά Ενίσχυσης

Η ένταση της ενίσχυσης είναι το μέγιστο ποσό κρατικής ενίσχυσης που μπορεί να χορηγηθεί ανά δικαιούχο, και εκφράζεται ως ποσοστό των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών. Αναλυτικά τα ποσοστά του Χάρτη Περιφερειακών ενισχύσεων (Χ.Π.Ε), παρουσιάζονται για κάθε Περιφερειακή Ενότητα, στον ακόλουθο πίνακα:

Περιφέρειες	Νομός/Περιφερειακή Ενότητα	Ποσοστά Ενίσχυσης		
		Μεγάλες Επιχειρήσεις	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Μικρές Επιχειρήσεις
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΡΟΔΟΠΗ	50%	60%	70%
	ΔΡΑΜΑ	50%	60%	70%
	ΕΒΡΟΣ	50%	60%	70%
	ΘΑΣΟΣ, ΚΑΒΑΛΑ	50%	60%	70%
	ΞΑΝΘΗ	50%	60%	70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	50%	60%	70%
	ΗΜΑΘΙΑ	50%	60%	70%
	ΚΙΛΚΙΣ	50%	60%	70%
	ΠΕΛΛΑ	50%	60%	70%
	ΠΙΕΡΙΑ	50%	60%	70%
	ΣΕΡΡΕΣ	50%	60%	70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ*	ΓΡΕΒΕΝΑ *	40%	50%	60%
	ΚΟΖΑΝΗΣ *	40%	50%	60%
	ΚΑΣΤΟΡΙΑ *	40%	50%	60%
	ΦΛΩΡΙΝΑ *	40%	50%	60%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	50%	60%	70%
	ΑΡΤΑ, ΠΡΕΒΕΖΑ	50%	60%	70%
	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	50%	60%	70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	ΛΑΡΙΣΑ	50%	60%	70%
	ΚΑΡΔΙΤΣΑ, ΤΡΙΚΑΛΑ	50%	60%	70%
	ΜΑΓΝΗΣΙΑ, ΣΠΟΡΑΔΕΣ	50%	60%	70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΦΘΙΩΤΙΔΑ	40%	50%	60%
	ΒΟΙΩΤΙΑ	40%	50%	60%
	ΕΥΒΟΙΑ	40%	50%	60%
	ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ	40%	50%	60%
	ΦΩΚΙΔΑ	40%	50%	60%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	ΚΕΡΚΥΡΑ	40%	50%	60%
	ΖΑΚΥΝΘΟΣ	40%	50%	60%
	ΙΘΑΚΗ, ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	40%	50%	60%
	ΛΕΥΚΑΔΑ	40%	50%	60%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΑΧΑΪΑ	50%	60%	70%
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	50%	60%	70%
	ΗΛΕΙΑ	50%	60%	70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΑΡΓΟΛΙΔΑ	40%	50%	60%
	ΚΟΡΙΝΘΙΑ	40%	50%	60%
	ΔΗΜΟΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ, ΤΡΙΠΟΛΗΣ, ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ, ΟΙΧΑΛΙΑΣ *	40%	50%	60%
	ΑΡΚΑΔΙΑ ΛΟΙΠΟΙ	40%	50%	60%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΛΑΚΩΝΙΑ, ΜΕΣΣΗΝΙΑ	40%	50%	60%
	ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	0%	0%	0%
	ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	0%	0%	0%
	ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	15%	25%	35%
	ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	0%	0%	0%
	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	25%	35%	45%
	ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	25%	35%	45%
ΠΕΙΡΑΙΑΣ, ΝΗΣΟΙ	25%	35%	45%	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ*	ΛΕΣΒΟΣ, ΛΗΜΝΟΣ	50%	60%	70%
	ΙΚΑΡΙΑ, ΣΑΜΟΣ	50%	60%	70%
	ΧΙΟΣ	50%	60%	70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ*	ΑΝΔΡΟΣ, ΘΗΡΑ, ΚΕΑ, ΜΗΛΟΣ, ΜΥΚΟΝΟΣ, ΝΑΞΟΣ, ΠΑΡΟΣ, ΣΥΡΟΣ, ΤΗΝΟΣ	30%	40%	50%
	ΚΑΛΥΜΝΟΣ, ΚΑΡΠΑΘΟΣ, ΚΩΣ, ΡΟΔΟΣ	30%	40%	50%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ*	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	40%	50%	60%
	ΛΑΣΙΘΙ	40%	50%	60%
	ΡΕΘΥΜΝΟ	40%	50%	60%
	ΧΑΝΙΑ	40%	50%	60%

* Στις Περιφερειακές Ενότητες της Δυτ. Μακεδονίας, τους Δήμους Μεαλόπολης, Τρίπολης, Γορτυνίας και Οιχαλίας, καθώς και σε τμήματα των Περιφερειών Βορ. Αιγαίου, Νοτ. Αιγαίου και Κρήτης τα αναφερόμενα ποσοστά ενίσχυσης, θα προσαυξάνονται κατά 10% για τις περιοχές ΣΔΑΜ. Ειδικά για την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου το ποσοστό ενίσχυσης δεν μπορεί να ξεπερνά το 75%

Δικαιούχοι

- Εμπορική εταιρία
- Συνεταιρισμός
- Κοιν.Σ.Επ, Α.Σ, Ο.Π, ΑΕΣ
- Υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση εταιρίες
- Κοινοπραξίες με προϋπόθεση καταχώρησης στο ΓΕΜΗ
- Δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους υπό προϋποθέσεις
- Ατομικές επιχειρήσεις – με ανώτατο επιλέξιμο κόστος επενδυτικού σχεδίου ποσού 200.000€ και μόνο για το καθεστώς «Αγροδιατροφή – Πρωτογενής Παραγωγή και Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων – Αλιεία».

Καθεστώς Ενίσχυσης

1. Ψηφιακός και τεχνολογικός μετασχηματισμός επιχειρήσεων

Τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια αφορούν τις αναβαθμιζόμενες τεχνολογικά υφιστάμενες μονάδες και επιθυμούν να εισάγουν νέες ψηφιακές λειτουργίες και διαδικασίες, συνδυάζοντας μεθόδους παραγωγής με σύγχρονη τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών.

2. Πράσινη μετάβαση – Περιβαλλοντική αναβάθμιση επιχειρήσεων

Αφορά επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων που έχουν ως αντικείμενο την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς επίσης και λοιπές υφιστάμενες επιχειρηματικές δραστηριότητες με την προϋπόθεση υλοποίησης δαπανών για μέτρα ενεργειακής απόδοσης και προστασίας του περιβάλλοντος.

3. Νέο Επιχειρείν

Υπάγονται επενδυτικά σχέδια για δραστηριότητες οι οποίες εμπίπτουν στην πρωτογενή παραγωγή, στη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, στην αλιεία, στην έρευνα και εφαρμοσμένη καινοτομία, στον ψηφιακό και τεχνολογικό μετασχηματισμό, στη μεταποίηση και στην εφοδιαστική αλυσίδα, και πρόκειται να υλοποιηθούν από υπό σύσταση Πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις, στο εταιρικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν μόνο φυσικά πρόσωπα τα οποία α) δεν έχουν προηγούμενη συμμετοχή σε εταιρείες, με την εξαίρεση κατοχής μετοχών εταιρειών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο

Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α.), β) δεν έχουν παρουσιάσει προηγούμενη επιχειρηματική δραστηριότητα και γ) πληρούν τα εισοδηματικά κριτήρια που εξειδικεύονται στις σχετικές προκηρύξεις

4. Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση

Αφορά σε επενδυτικά σχέδια που πρόκειται να υλοποιηθούν στις περιοχές των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ).

5. Έρευνα και Εφαρμοσμένη Καινοτομία

Στόχος είναι τα εντασσόμενα σχέδια να συμβάλλουν στην ανάπτυξη τεχνολογίας ή στη δια της τεχνολογικής ανάπτυξης παροχή υπηρεσιών, στην παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή στην εισαγωγή διαδικαστικών ή οργανωτικών καινοτομιών, στην αξιοποίηση αποτελεσμάτων της έρευνας, στην αύξηση της απασχόλησης και στη δημιουργία θέσεων εργασίας υψηλής προστιθέμενης αξίας.

6. Αγροδιατροφή – Πρωτογενής Παραγωγή και Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων – Αλιεία

Προβλέπει ενίσχυση για επενδυτικά σχέδια στους τομείς της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής, της μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων καθώς και της αλιείας-υδατοκαλλιέργειας.

7. Μεταποίηση – Εφοδιαστική αλυσίδα

Υπάγονται επενδυτικά σχέδια που εμπίπτουν στον τομέα της μεταποίησης, πλην της μεταποίησης των γεωργικών προϊόντων καθώς και στην δημιουργία εγκαταστάσεων Logistics

8. Επιχειρηματική εξωστρέφεια

Αφορά σε επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης επιχειρηματικής εξωστρέφειας και εξαγωγικών δραστηριοτήτων.

9. Ενίσχυση Τουριστικών Επενδύσεων

Προβλέπεται η ενίσχυση για τη δημιουργία, την επέκταση, τον εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής, τουριστικών καταλυμάτων και κατασκηνώσεων (Camping) στο σύνολο της Επικράτειας με σκοπό την αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος.

10.Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού

Τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια αφορούν εναλλακτικές μορφές τουρισμού και στοχεύουν στην αξιοποίηση και ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των περιοχών της χώρας, όπως γεωγραφικών, κοινωνικών, πολιτισμικών, θρησκευτικών.

11.Μεγάλες Επενδύσεις

Αφορά στην ενίσχυση μεγάλων επενδυτικών σχεδίων, προϋπολογισμού που υπερβαίνει το ποσό των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ, εξαιρουμένων αυτών που εμπίπτουν στα καθεστώτα ενισχύσεων α) της αγροδιατροφής – πρωτογενούς παραγωγής και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων – αλιείας β) της ενίσχυσης τουριστικών επενδύσεων και γ) των εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

12.Ευρωπαϊκές Αλυσίδες Αξίας

Αφορά στην ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων που εμπίπτουν στα πεδία των ευρωπαϊκών στρατηγικών αλυσίδων αξίας (μικροηλεκτρονική, υπολογιστές υψηλής απόδοσης, συσσωρευτές, διασυνδεδεμένα και αυτόνομα οχήματα, κυβερνοασφάλεια, προσωποποιημένη ιατρική και υγεία, βιομηχανία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, υδρογόνο, διαδίκτυο των πραγμάτων).

13.Επιχειρηματικότητα 360°

Σκοπός του καθεστώτος είναι η ενίσχυση του συνόλου των επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στον Αναπτυξιακό Νόμο (πλην συγκεκριμένων κατηγοριών για τις οποίες θεσπίζονται ειδικά καθεστώτα), και τα οποία αφορούν στην υλοποίηση αρχικών επενδύσεων και τη πραγματοποίηση πρόσθετων δαπανών, προς όφελος των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και της εθνικής οικονομίας.

Αντικείμενο των Επενδυτικών Σχεδίων

- Δημιουργία νέας μονάδας
- Επέκταση δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας
- Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτή
- Θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας

Ενισχυόμενες κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων

Στο Νόμο 4887/2022 ενισχύονται επενδυτικά σχέδια σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

Ακολουθεί ενδεικτική παρουσίαση επιλέξιμων δραστηριοτήτων.

Υπάγονται επενδυτικά σχέδια όπως:

- Επενδύσεις στον τομέα της Μεταποίησης (Ίδρυση, εκσυγχρονισμός ή επέκταση βιομηχανικών μονάδων)
- Επενδύσεις στον τομέα του Τουρισμού (Ίδρυση ή επέκταση **ξενοδοχείων τουλάχιστον 4***, **εκσυγχρονισμό κύριων και μη τουριστικών καταλυμάτων**, εφόσον ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία **τουλάχιστον 3***, **ίδρυση και εκσυγχρονισμό μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων** υπό προϋποθέσεις (ξενώνες φιλοξενίας, υλοποίηση εντός παραδοσιακών οικισμών σε συγκεκριμένες περιοχές, κατάταξη 5 κλειδιών, δυναμικότητα τουλάχιστον 20 δωματίων), Camping 3*, Glamping, Condohotels, ξενώνες νέων, εναλλακτικός τουρισμός, καταδυτικός τουρισμός, συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, ιαματικός τουρισμός, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα αναζωογόνησης (spa),ΚΕΠΑΤ, καταφύγια, αυτοκινητοδρόμια κ.α.)
- Επενδύσεις στον τομέα της Αγροδιατροφής (Πρωτογενής παραγωγή αγροτικών προϊόντων και μεταποίηση αυτών)
- Επενδύσεις στον τομέα Αθλητικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων διασκέδασης (Υπηρεσίες κολυμβητηρίου (πισίνας), Υπηρεσίες γηπέδων ποδοσφαίρου, καλαθοσφαίρισης, αντισφαίρισης κ.λπ.)
- Επενδύσεις στον τομέα της Αποθήκευσης και των υποστηρικτικών προς τη μεταφορά δραστηριοτήτων (Υπηρεσίες τουριστικών λιμανιών (μαρίνων), Υπηρεσίες λειτουργίας υδατοδρομιών) και Υπηρεσίες μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics), Υπηρεσίες χώρων στάθμευσης
- Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, μουσείων

- Στον τομέα **ενημέρωσης και επικοινωνίας** ενισχύεται η δημιουργία μόνιμων εγκαταστάσεων «studios» για την **παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο, τηλεοπτικών προγραμμάτων και ηχογραφήσεων**
- **Στον τομέα διαχείρισης ακίνητης περιουσίας** κατ' εξαίρεση ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια για επιχειρήσεις ανάπτυξης και διαχείρισης Ο.Υ.Μ.Ε.Δ., υπό την προϋπόθεση ότι ασκούν διοίκηση και διαχείριση σε ένα μόνο Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.
- **Επενδύσεις σε Λοιπούς Κλάδους** (δημιουργία **κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης, παροχή Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρία, οίκων ευγηρίας, Χονδρικό Εμπόριο πετρελαίου & υγραερίου που υλοποιούνται σε νησιά, για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης, Χονδρικό Εμπόριο Φαρμακευτικών Προϊόντων, Υπηρεσίες Μηχανικών Πλυντηρίων, Υπηρεσίες Σιδερωτηρίου Ρούχων κ.α.)**

Είδη ενισχύσεων

Στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του νέου αναπτυξιακού νόμου, παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

- Φορολογική απαλλαγή,**
- Επιχορήγηση,**
- Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing),**
- Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης,**
- Χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου,** που αφορά το καθεστώς «Νέο Επιχειρείν».

Ελάχιστος Προϋπολογισμός Επενδυτικών Σχεδίων

Το ελάχιστο επιλέξιμο ύψος της επένδυσης για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς ενίσχυσης ορίζεται με βάση το μέγεθος του φορέα, ήτοι:

- για μεγάλες επιχειρήσεις, στο ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ,
- για μεσαίες επιχειρήσεις και συνεταιρισμούς στο ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ,
- για μικρές επιχειρήσεις, στο ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ,
- για πολύ μικρές επιχειρήσεις, στο ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ,

- για συνεταιρισμούς, στο ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων

Το ποσοστό ενίσχυσης με μορφή επιχορήγησης κεφαλαίου ορίζεται στο 80% του Χ.Π.Ε. Για να λάβει μια επιχείρηση ποσοστό ενίσχυσης στο 100% το ποσοστού που ορίζεται στο Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, ανάλογα με το αντίστοιχο καθεστώς ενίσχυσης, θα πρέπει να ανήκει σε τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Να υλοποιεί επενδυτικό σχέδιο επιλέξιμο προς υποβολή στο καθεστώς Νέο Επιχειρείν ή στο καθεστώς Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση*.
- Να υλοποιεί επενδυτικό σχέδιο σε ειδικές περιοχές του όπως αυτές θα ορίζονται σε σχετικό παράρτημα του νόμου (ορεινές, νησιωτικές, παραμεθόριες, πληγείσες από φυσικές καταστροφές).
- Να υλοποιεί το επενδυτικό της σχέδιο σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.) και σε Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.), εφόσον δεν αφορούν σε εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επιχείρησης.
- Να υλοποιεί επενδυτικό σχέδιο σε κτίρια χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα (στο 90% του Χ.Π.Ε).
- Να υλοποιεί επενδυτικό σχέδιο που αφορά σε επαναλειτουργία βιομηχανικών μονάδων, που έχουν παύσει τη λειτουργία τους, η δε αξία του πάγιου εξοπλισμού της βιομηχανικής μονάδας, η οποία πρόκειται να επαναλειτουργήσει, καλύπτει ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

Για να μπορεί μια επιχείρηση να αιτηθεί την **ενίσχυση με τη μορφή της επιχορήγησης** θα πρέπει να ανήκει στις Πολύ Μικρές ή Μικρές Επιχειρήσεις. Ειδικά για τις περιοχές που ανήκουν στις Ζώνες Απολιγνιτοποίησης, σύμφωνα με τον ν. 4759/2020 (Φλώρινα,

Κοζάνη, Μεγαλόπολη) δύναται να ορίζεται για τις μεσαίες επιχειρήσεις συνδυασμός των ενισχύσεων της επιχορήγησης και της φορολογικής απαλλαγής, το ίδιο θα ισχύει υπό περιορισμούς και για τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται από μεσαίες επιχειρήσεις στις περιφερειακές ενότητες Ροδόπης, Έβρου και Ξάνθης.

Σημ: Για το καθεστώς «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση», τα ποσοστά ενισχύσεων για τις επιλέξιμες δαπάνες των αρχικών επενδύσεων χορηγούνται με βάση τα ανώτατα όρια των εντάσεων του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, ανεξαρτήτως μεγέθους του φορέα.

Επιλέξιμες δαπάνες

α. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού :

- κατασκευή, επέκταση, εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων,
- αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός, επιχειρηματικής εγκατάστασης
- αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσομένης μονάδας.
- μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, του οποίου αποκτάται η χρήση, υπό την προϋπόθεση ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός περιέρχεται στην κυριότητα του μισθωτή, κατά τη λήξη της σύμβασης.
- εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων (που δεν αφορούν σε κτίρια) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.

β. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού:

- μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,
- συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

γ. Μισθολογικό Κόστος - Προϋποθέσεις ενίσχυσης μισθολογικού κόστους:

1. υποχρεωτική καθαρή αύξηση του αριθμού των Ετήσιων Μονάδων Εργασίας (ΕΜΕ) σε σύγκριση με τις ΕΜΕ του προηγούμενου δωδεκαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής.
2. η πλήρωση των θέσεων εργασίας θα πρέπει να γίνει εντός 3 ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας.
3. υποχρεωτική διατήρηση των θέσεων εργασίας για περίοδο πέντε (5) τουλάχιστον ετών για μεγάλες, τεσσάρων (4) τουλάχιστον ετών για μεσαίες επιχειρήσεις και τριών (3) τουλάχιστον ετών για μικρές επιχειρήσεις, από την ημερομηνία πρώτης πλήρωσής της.

δ. Δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων

- Αμοιβές συμβούλων για ΜΜΕ. Ενισχύονται μόνο για νέες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και για ποσό έως 50.000 ευρώ (έως 5% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους).
- Δαπάνες εκκίνησης για νεοσύστατες & υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και για ποσοστό έως 20% του ενισχυόμενου κόστους με ανώτατο όριο τις 200.000 ευρώ. Για τις καινοτόμες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις τα όρια διπλασιάζονται.
- Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης (δαπάνες προσωπικού, κτιρίων, οργάνων, εξοπλισμού κλπ).
- Δαπάνες καινοτομίας για ΜΜΕ αφορούν σε προϋπολογισμό έως 20% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους και έως 200.000 ευρώ.
- Δαπάνες για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία με προϋπολογισμό έως 10% του συνολικού ενισχυόμενου κόστους και έως 100.000 ευρώ.
- Δαπάνες για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Επενδυτικές δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης.
- Επενδυτικές δαπάνες για συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ.
- Δαπάνες για παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ.
- Δαπάνες για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψυξης.
- Δαπάνες για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων.

- Δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων.
- Δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση.
- Δαπάνες για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις.
- Ενισχύσεις για εργαζόμενους σε μειονεκτική θέση.

Συμμετοχή στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου

Η οικονομική συμμετοχή κάθε φορέα στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να καλύπτεται είτε **με ίδια κεφάλαια**, είτε **με εξωτερική χρηματοδότηση**, με την προϋπόθεση ότι το 25% του ενισχυόμενου κόστους αυτού δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή

Υποβολή Επενδυτικών σχεδίων

Η διαδικασία των αιτήσεων και εγκρίσεων θα γίνεται ψηφιακά.

Η αίτηση υπαγωγής και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Αναπτυξιακών Νόμων (ΠΣ-Αν)